

Наукові перспективи
Видавнича група

СУСПІЛЬСТВО ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

№ 2(22)2026

*Тернопільський національний медичний
університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України*

Видавнича група «Наукові перспективи»

*Всеукраїнська Асамблея докторів наук з
державного управління*

Християнська академія педагогічних наук України

«Суспільство та національні інтереси»

№ 2(22) 2026

Київ – 2026

2(22)
2026

ISSN 3041-1572 Online

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

- Єрьюменко О.А., Корсікова К.Г., Толмачова І.М.** 386
ОЗНАЙОМЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ПРОБЛЕМАТИКОЮ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ХОДІ ВИВЧЕННЯ «ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
- Іконнікова М.В., Домніч Л.М.** 405
ФОРМУВАННЯ ПРАВОПИСНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗВО УКРАЇНИ
- Катречко А.С.** 413
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАСОБАМИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
- Кравцова Н.Г.** 424
ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ РИТОРИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПРАВА
- Кравчук Т.О., Закордонець Н.І., Тулайдан Г.М.** 437
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ
- Кубіцький С., Балановська Т., Гречаник Н.** 448
БІЗНЕС-ПАРТНЕРСТВО ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ І ПРОЄКТУВАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
- Куліш І.М., Рогульська А.В., Глущенко А.В.** 459
ЗНАЧЕННЯ САМООЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ
- Кульчицький В.Й.** 470
ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В КОНТЕКСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ, СОЦІОЛОГІЧНІ ТА ФІЛОСОФСЬКО-ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
- Ладанівська І.** 483
РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТУ У ФОРМУВАННІ ГУМАНІСТИЧНО ОРІЄНТОВАНОГО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У МЕДИЦИНІ

УДК 378.147:811.111'276.6(477)

[https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-2\(22\)-437-447](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-2(22)-437-447)

Кравчук Тетяна Олександрівна кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Тернопіль, <https://orcid.org/0000-0003-1396-4573>

Закордонець Наталія Іванівна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Тернопіль, <https://orcid.org/0000-0003-4202-5516>

Тулайдан Галина Миколаївна кандидат хімічних наук, доцент кафедри хімії та методики її навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Тернопіль, <https://orcid.org/0000-0003-2306-6435>

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Анотація. Формування іншомовної комунікативної компетентності у майбутнього фахівця є традиційною метою іншомовної підготовки не тільки традиційної комунікативної спрямованості мовної освіти, але багато в чому внаслідок реалізації компетентнісного підходу як основної методології при організації освітнього процесу. Актуальність дослідження полягає в необхідності адаптації освітніх систем до сучасних соціокультурних та економічних трансформацій, зумовлених глобалізацією та інтеграцією України в міжнародне освітнє співтовариство. Метою дослідження є аналіз та розробка методів формування іншомовної професійної компетентності у студентів природничих з акцентом на розвиток міжкультурної комунікації, що відповідає вимогам сучасного глобалізованого ринку праці та освітніх стандартів. У роботі здійснено аналіз впливу глобальних трансформацій на розвиток освітніх систем та потребу в адаптації до сучасних економічних та соціокультурних умов. Визначено ключові компетенції та мовні навички, необхідні для успішної професійної діяльності фахівців в умовах глобалізації; Здійснено оцінку ефективності професійно орієнтованого підходу до навчання іноземних мов на немовних факультетах. Наукова новизна дослідження полягає у

синтезі мультидисциплінарних методологічних стратегій, спрямованих на реконфігурацію іншомовної професійної компетентності студентів природничих спеціальностей, що інтерпретується через призму макроглобальних освітніх трансформацій. Теоретична значущість дослідження полягає в аналізі та реконфігурації соціолінгвістичних детермінант формування трансформаційної іноземно-мовної професійної компетентності у студентів природничих спеціальностей. Практична значущість дослідження полягає у розробці та впровадженні в освітній процес методик, спрямованих на формування іншомовної професійної компетентності у студентів природничих вишів. Дослідження сприяє інтеграції мовного навчання із практичними аспектами професійної діяльності, що підвищує підготовленість студентів до міжнародної професійної мобільності та трудової діяльності в умовах глобалізації.

Ключові слова: іншомовна компетенція, природничі спеціальності, формування іншомовної компетенції, трансформація вищої освіти, інтеграція мовного навчання.

Kravchuk Tetiana PhD in Philology, Associate Professor of Foreign Languages Department, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ternopil, <https://orcid.org/0000-0003-1396-4573>

Zakordonets Nataliia Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of Foreign Languages Department, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ternopil, <https://orcid.org/0000-0003-4202-5516>

Tulaidan Halyna Candidate of Chemical Sciences, Associate Professor of the Department of Chemistry and Methods of Its Teaching, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ternopil, <https://orcid.org/0000-0003-2306-6435>

PROBLEMS AND PROSPECTS OF FORMING FOREIGN LANGUAGE PROFESSIONAL COMPETENCE IN STUDENTS OF NATURAL SPECIALTIES

Abstract. The formation of foreign language communicative competence in a future specialist is a traditional goal of foreign language training not only due to the traditional communicative orientation of language education, but largely due to the implementation of the competency-based approach as the main methodology in organizing the educational process. The relevance of the study lies in the need to adapt educational systems to modern socio-cultural and economic transformations caused by globalization and the integration of Ukraine into the international

2(22)
2026

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

ISSN 3041-1572 Online

educational community. The purpose of the study is to analyze and develop methods for forming foreign language professional competence in science students with an emphasis on the development of intercultural communication that meets the requirements of the modern globalized labor market and educational standards. The work analyzes the impact of global transformations on the development of educational systems and the need to adapt to modern economic and socio-cultural conditions. Key competencies and language skills necessary for successful professional activity of specialists in globalization are identified; The effectiveness of a professionally oriented approach to teaching foreign languages at non-linguistic faculties was assessed. The scientific novelty of the study lies in the synthesis of multidisciplinary methodological strategies aimed at reconfiguring foreign language professional competence of students of natural sciences, which is interpreted through the prism of macroglobal educational transformations. The theoretical significance of the study lies in the analysis and reconfiguration of sociolinguistic determinants of the formation of transformational foreign language professional competence in students of natural sciences. The practical significance of the study lies in the development and implementation of methods aimed at the formation of foreign language professional competence in students of natural sciences in the educational process. The study contributes to the integration of language learning with practical aspects of professional activity, which increases the readiness of students for international professional mobility and work in the conditions of globalization.

Keywords: foreign language competence, natural sciences, formation of foreign language competence, transformation of higher education, integration of language learning.

Постановка проблеми. Глобальні трансформації, що відбуваються в сучасних соціокультурних та економічних контекстах, сформували потребу адаптації освітніх систем, що зробило їх важливим елементом стратегічного посилення конкурентоспроможності національних держав на світовій арені. Інтеграція України до міжнародної освітньої спільноти є каталізатором для розширення можливостей освітньої та професійної мобільності, забезпечуючи інтеграцію з міжнародними академічними та трудовими ринками. Це відкриває перспективи для міжкультурного обміну студентами, а також сприяє підвищенню якості та доступності освіти, що, своєю чергою, впливає на розширення кар'єрних траєкторій фахівців та стимулює підвищення рівня глобальної мобільності людського ресурсу.

Ефективна професійна реалізація, відповідність глобальним нормативним стандартам та підтримка конкурентоспроможності в умовах сучасної соціокультурної динаміки обумовлюють необхідність переходу до інноваційних

педагогічних практик у сфері навчання іноземних мов. В умовах глобалізації та прискореної технологічної трансформації виникає необхідність переосмислення ролі мовних компетенцій у контексті сучасних професійних викликів. Необхідно виокремити не лише навички, які раніше становили основу професійної кваліфікації, а й низку нових компетенцій, які мають стати елементами компетентної моделі професіонала майбутнього. Ці навички ще не отримали остаточного визначення та залежатимуть від трансформацій соціальної та технологічної реальності, однак саме вони будуть основою для формування нової соціальної ідентичності та професійної суб'єктності.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Теоретичні парадигми, що висвітлюють проблеми вищої професійної освіти, знаходять своє теоретико-методологічне виправдання у працях видатних вчених, чії концепції проливають світло на різноманітні аспекти зазначеної сфери. Дослідження не обмежуються виключно теоретичними основами, але також зачіпають психолого-педагогічні та організаційно-змістовні категорії, що сприяє багатовимірному розумінню процесу концептуалізації професійної освіти у контексті динамічних змін соціальної реальності [1], [2], [3], [5], [6], [7].

Проведений аналіз показав, що науковці досліджують теоретичні, практичні та методичні аспекти процесу або компонентів іншомовної підготовки, або процесу формування іншомовної компетенції в освітніх закладах вищої освіти. Виявлено наступні значущі результати досліджень: етапи формування іншомовної комунікативної компетенції та компетентності; особливості застосування різних інноваційних технологій при навчанні іноземної мови, способи інтеграції іншомовної та професійної підготовки, методи розвитку креативності, розвиток міжкультурної, соціокультурної та полікультурної компетенції, способи та форми інтенсифікації та вдосконалення іншомовної підготовки.

Однак дослідники не обмежуються формуванням та розвитком іншомовної компетенції для вивчення дисципліни «Іноземна мова». Враховуючи її складний, багатоаспектний характер та інтегративну сутність, зумовлені тісним зв'язком з іншими універсальними, загальнопрофесійними, професійними компетенціями в ході міждисциплінарної взаємодії, фахівці розширюють зміст іншомовної компетенції, та пропонують формувати і розвивати сукупність (суб)компетенцій (лінгвістичну, соціокультурну, стратегічну, прагматичну, дискурсивну тощо), серед яких центральне місце, безумовно, належить іншомовній компетенції. Такий напрямок досліджень, безсумнівно, продиктований постійним процесом розширення професійної діяльності людини під впливом глобальних процесів інтеграції та глобалізації, багатозначністю її структури та компонентного складу, різноманітням і багатозначністю сфер її реалізації в світі. Вказані дослідження розвивають теорію,

практику, методику іншомовної підготовки та спосіб накопичення і систематизації наукових даних з означеної проблематики.

Мета статті полягає у вивченні проблем та перспектив формування іншомовної фахової компетентності у здобувачів освіти природничих спеціальностей.

Виклад основного матеріалу. У контексті сучасної освітньої парадигми на природничих факультетах спостерігається посилення ролі професійно орієнтованого підходу до викладання іноземних мов. Цей підхід стає невід'ємною частиною компетентної моделі навчання, де акцент зміщується на розвиток інтегрованих навичок міжкультурної комунікації. Зокрема, увага зосереджена на формуванні у студентів здатності до ефективної взаємодії у мультикультурному професійному середовищі, що включає як усну, так і письмову комунікацію. Найважливішим завданням є інтеграція навичок іншомовного спілкування з практичними аспектами професійної діяльності, що передбачає як засвоєння мови як засобу комунікації, так і вивчення зарубіжного досвіду, важливого для подальшого професійного становлення та наукового прогресу у сфері спеціалізації.

У рамках інтегративного соціокультурного аналізу, де компетенції розглядаються як соціально зумовлені конструкти, що визначають освітні практики та стандарти підготовки, розроблено інноваційну дидактичну систему з дисципліни «Іноземна мова». Програма для студентів природничих факультетів націлена на посилення трансдисциплінарних комунікаційно-когнітивних компетенцій, що забезпечує адаптацію освітнього процесу до динамічних соціокультурних та економічних реалій та відповідає сучасним вимогам соціальної практики, а саме:

1. Принципова відданість комунікативно-когнітивному підходу, який акцентує увагу на взаємозалежності розвитку комунікативної компетенції та процесу комунікації як динамічного та контекстуально залежного явища.

2. Практична підготовка, заснована на професійних стандартах, є комплексною системою навчання, що включає всі аспекти іншомовної комунікативної практики. Вона орієнтована формування цільових компетенцій, які відповідають вимогам трансформації трудового ринку, і навіть враховують культурно-мовні контексти, присутні у професійному середовищі.

3. Дотримання принципів інтеграції міждисциплінарних зв'язків у процесі уточнення освітніх цілей, формування змісту навчального матеріалу та структурування педагогічної діяльності.

4. Активізація мотиваційно-ціннісного сприйняття студентів щодо іноземної мови, що вивчається, спрямована на розвиток внутрішньої мотивації та позитивного ставлення до навчання.

5. Сприяння формуванню орієнтації студентів на автономне виконання навчальних завдань як у рамках аудиторних занять, так і в процесі позааудиторної освітньої активності, що передбачає розвиток їхньої когнітивної самостійності та дисциплінованості [1].

Розглянемо навчальну дисципліну «Іноземна мова» (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка), яка є одним із освітніх компонентів, які забезпечують отримання комплексу професійних знань і розроблена для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми Середня освіта (Хімія, біологія та здоров'я людини). Навчальна дисципліна «Іноземна мова» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти (далі – ЗВО) іншомовної мовленнєвої компетентності відповідно до потреб міжкультурного спілкування та професійної підготовки за фахом. Це передбачає ознайомлення студентів з новою лексикою, термінологією і стилістичними особливостями мови галузі, формування мовленнєвих стратегій у сфері комунікації, вдосконалення вживання граматичних структур англійської мови. Мета курсу – набуття ЗВО, умінь та навичок комунікативної іншомовної компетенції, необхідних для успішного спілкування у професійній сфері, зокрема в обраній спеціалізації на рівні (A2+ – B1), що дасть ЗВО можливість вільного доступу до працевлаштування, подальшого навчання й наукової діяльності. Визначена мета сприяє формуванню програмних компетентностей відповідно до освітньої програми (ОП), а саме:

- ЗК 2. Здатність цінувати українську національну культуру, виявляти національну культурну ідентичність, поважати мультикультурність суспільства; зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство.

- ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. В професійній діяльності, використовувати іноземну мову в освітній діяльності.

- ЗК 5. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації, критичної оцінки та інтерпретації інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в професійній діяльності, дотримуючись норм академічної доброчесності.

- ЗК 7. Здатність до системного та критичного мислення, переосмислення власного і чужого досвіду, логічного обґрунтування позиції та висловлювання власної думки.

У результаті вивчення дисципліни набуваються такі програмні результати навчання (ПРН) як

- ПРН 3. Володіти державною та іноземною мовами професійного спрямування, знання норм і стилів української літературної мови, стратегій комунікації з учасниками освітнього процесу та їх використання для усної та письмової комунікації.

- ПРН 4. Уміти застосовувати прийоми та методи збагачення мовлення учнів; розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчальних предметів (хімії, біології, основ здоров'я/ЗБД).

- ПРН 5. Уміти здійснювати пошук, аналіз, критичну оцінку достовірності та надійності інформаційних джерел; використовувати існуючі та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) ресурси та технології, уникати небезпек в інформаційному просторі.

У процесі вивчення дисципліни «Іноземна мова» використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності студентів на семінарських заняттях та виконання ними завдань самостійної роботи;

- модульний контроль застосовується після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни, оцінка модульного контролю складається з балів, накопичених упродовж вивчення змістового модуля;

- підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (тестування на сервері електронних ресурсів MOODLE у термін, визначений графіком підсумкового контролю) [4].

З огляду на вище означені характеристики навчальної програми, бачи-мо, що комунікативно-когнітивний підхід у рамках професійно орієнтованої іншомовної взаємодії студентів природничих факультетів будується на теоретичній парадигмі, яка акцентує увагу на формуванні освітніх ситуацій, в яких студенти, активуючи та інтегруючи свої когнітивні ресурси, беруть на себе роль суб'єктів вирішення завдань іноземною мовою.

У контексті сучасних соціокогнітивних парадигм інтеграція комунікативних стратегій до освітнього дискурсу обумовлена необхідністю інституціоналізації цілеспрямованої, культурно-когнітивної вербальної інтерсуб'єктивності. Цей процес, що розглядається як синергія методологічних інновацій та дидактичних практик, може бути реалізований за допомогою систематизованої мобілізації педагогічних артефактів, відібраних на основі комплексного аналізу соціолінгвістичних, культурно-антропологічних та когнітивних детермінант, а також з урахуванням сучасних практик.

Видається мовний дискурс, націлений на інтерсуб'єктивний простір професійної діяльності, з яким студенти стикаються в процесі глибокого

розуміння спеціалізованих дисциплін. Такий феномен передбачає, що викладач іноземної мови повинен мати не лише високий рівень професійної компетенції, а й здатність до діалектичного синтезу лексико-прагматичних елементів, що відображають онтологічні особливості та екзистенційну специфіку професійної практики.

Дослідження дисципліни «Іноземна мова у професійній сфері» інтегрується з процесом освоєння спеціалізованих профільних курсів, що сприяє формуванню синергетичної взаємодії. У цьому контексті аспектами мети іншомовної підготовки будуть:

- розвиток іншомовної комунікативної компетенції, а саме уміння та навички підтримувати ефективні міжособистісні відносини у професійній іншомовній комунікативній діяльності;
- розвиток міжкультурної компетенції, а саме розвиток у студентів уявлення про різноманіття культур та розвиток толерантності до культурних особливостей партнерів з комунікації та представлення себе як представника своєї етнокультури; розвиток особистісних цінностей у рамках міжкультурної взаємодії;
- розвиток критичного мислення та здатності опрацьовувати потік інформації, критично аналізувати медіаінформацію;
- розвиток загальнопрофесійної компетенції аналізувати світоглядні, соціальні та особистісно-значущі проблеми з метою формування ціннісних засад професійної діяльності;
- розвиток креативної компетенції, а саме здібності на основі нестандартного мислення, поведінки формувати та використовувати нові, нетрадиційні, конструктивні методи провадження діяльності.

Важливим для сучасного студента є створення педагогічних умов для комплексного розвитку вищевказаних компетенцій, включаючи універсальні компетенції критичного мислення та креативності. Потенційна «поліпредметність» іноземної мови є адаптивною дидактичною характеристикою, яка може виконувати інтегруючу функцію. Подібна інтеграція націлена на вирішення задачі формування компетенцій у студентів природничого напрямку підготовки та дозволяє розглядати навчальну дисципліну «Іноземна мова» як провідник професійних знань для забезпечення реалізації навчальної програми. Професійна освіта сьогодні набуває нових смислів, діяльність працівників природничої сфери має відповідати сучасним викликам. Державні та громадські пріоритети – розвиток творчої та критичної особистості, що прагне саморозвитку та реалізації своїх креативних ідей на основі правильної оцінки інформації – диктують необхідність трансформації цілей професійної освіти у теоретичному та практичному плані у відповідь на реалії сучасності і світу, що стрімко змінюється. Дані проблеми чекають свого рішення. Для здійснення вищевказаних цілей іншомовної підготовки необхідна

диверсифікація методологічних засад. З цією метою пропонуємо організувати освітній процес на основі гуманітарно-антропологічного, герменевтичного та компетентісно-орієнтованого підходів в іншомовній підготовці майбутніх фахівців.

Гуманітарно-антропологічний підхід є підставою для застосування гуманітарних технологій в освіті, оскільки він звертає педагога до людини в просторовості його суб'єктивної реальності. Саме тут відбувається цілеспрямоване і усвідомлене проектування таких життєвих та освітніх ситуацій, в яких відбувається становлення власної суб'єктності, самореалізація, осмислені вторинні дії як результат рефлексії. Самореалізація у професії є окремим етапом життєтворення, в якому суб'єктом професійної традиції стає той, хто усвідомлено приймає цінності професійної спільноти та на їхній основі реалізує свій потенціал у загальнозначущій діяльності, тобто самовдосконалюється, набуває та вдосконалює професійні практики. Для освоєння значущих цінностей важлива наявність досвіду рефлексії, досвіду взаємодії. Потрібна насамперед зустріч із самим собою, виявлення об'єкта перетворення у собі самому, усвідомлене прийняття ціннісної культуроподібної основи.

Фокусуючись на актуальних даних, формування іншомовної фахової компетентності (ІФК) у студентів-природничиків характеризується переходом до гібридних моделей навчання та використанням штучного інтелекту.

Означимо основні проблеми:

- Низький базовий рівень мовної підготовки: Значна частина першокурсників має недостатній рівень загальної англійської, що ускладнює перехід до вивчення специфічної термінології (ESP — English for Specific Purposes).
- Термінологічна складність: Природничі науки (біологія, хімія, фізика) мають високу щільність вузькоспеціалізованих термінів, які часто не мають прямих еквівалентів в українській мові або потребують контекстуального перекладу.
- Брак інтегрованих навчальних програм: Часто викладання мови відірване від профільних дисциплін. Відсутність співпраці між кафедрами іноземних мов та випускаючими кафедрами гальмує розвиток реальних навичок.
- Цифровий розрив та академічна доброчесність: Неконтрольоване використання інструментів перекладу на основі штучного інтелекту знижує мотивацію до самостійного продукування іншомовного тексту.

Впровадження методики CLIL (Content and Language Integrated Learning):

- Інтегроване навчання, де профільні предмети частково викладаються іноземною мовою, стає стандартом у 2026 році для магістерських програм.

- Використання адаптивних платформ на базі штучного інтелекту: Персоналізовані тренажери допомагають студентам засвоювати фахову лексику в ігровій формі, адаптуючись під темп навчання кожного здобувача.

- Орієнтація на Soft Skills та мобільність: Акцент зміщується на розвиток навичок презентації наукових результатів, написання грантових заявок та участь у міжнародних лабораторіях через програми Erasmus+.

- Віртуальна реальність (VR) та симуляції: Використання VR-лабораторій, де інструкції та комунікація відбуваються виключно англійською мовою, дозволяє занурити студента у професійне середовище без виїзду за кордон.

Висновки. Незважаючи на наявність досліджень, присвячених проблемі іншомовної підготовки, в освітніх організаціях вищої освіти на немовних факультетах, зокрема на природничих, проведений теоретичний аналіз джерел на тему дослідження в галузі теорії та методики професійної освіти виявляє необхідність переосмислення мети та підходів для її реалізації. Усвідомлення професійних цінностей фахівця природничої галузі як аспекту мети освіти спричиняє необхідність формування світоглядних, соціальних, ціннісних, етичних основ професійної діяльності. Освітній потенціал навчальної дисципліни «Іноземна мова», крім вирішення традиційних завдань формування та розвитку іншомовних та комунікативних умінь і навичок, є ресурсом розвитку універсальних та професійних компетенцій, особистісного розвитку у професійній діяльності, що заповнює гуманітарний компонент. Мета іншомовної підготовки як співставної частини професійної підготовки, повинна бути доповнена та утримувати крім іншомовної комунікативної компетенції такі компоненти, як міжкультурна компетенція, компетенція критичного мислення, загально професійна компетенція, креативна компетенція. Реалізувати таку мету можна на підставі гуманітарно-антропологічного, герменевтичного та компетентісно-орієнтованого методологічних підходів

Література:

1. Актуальні проблеми іншомовної комунікації: лінгвістичні, методичні та соціально-психологічні аспекти: зб. матеріалів IV Всеукраїнської науково-методичної Інтернет-конференції. Луцький національний технічний університет. Луцьк: Відділ іміджу та промоції Луцького НТУ, http://lutsk-ntu.com.ua/sites/default/files/fls/zbirnyk_2021_14_04.docx.pdf.

2. Іваненко Н. В., Борисенко О. А., Герасименко Ю. А. Англійська мова в Україні: виклики та досягнення за даними English Proficiency Index. Закарпатські філологічні студії. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика». 2023. Т. 1. Вип. 32. С. 81–86.

3. Інтернаціоналізація українських університетів у розрізі англійської мови. URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/2017-10-04_ukraine_-_report_h5_ua_0.pdf

4. Закордонець Н.І. Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська)» для здобувачів освіти освітньої програми «Середня освіта (Хімія, біологія та здоров'я людини)» спеціальності А 4.06 Середня освіта (Хімія) галузі знань А Освіта., Тернопіль, ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2025

2(22)
2026

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

ISSN 3041-1572 Online

5. Методичні рекомендації щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови в закладах вищої освіти України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0898729-23#Text>

6. Рівень володіння англійською та іншими іноземними мовами в Україні: результати кількісного соціологічного дослідження, проведеного у грудні 2022 – січні 2023 рр. URL: <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1210&page=1>.

7. The world's largest ranking of countries and regions by English skills. URL: <https://www.ef.com/wwen/epi/>

References:

1. Aktualni problemy inshomovnoi komunikatsii: linhvistychni, metodychni ta sotsialno-psykholohichni aspekty [Current problems of foreign language communication: linguistic, methodological and socio-psychological aspects].: zb. materialiv IV Vseukrainskoi naukovo-metodychnoi Internet-konferentsii. Lutskyi natsionalnyi tekhnichnyi universytet. Lutsk: Viddil imidzhu ta promotsii Lutskoho NTU, http://lutsk-ntu.com.ua/sites/default/files/fls/zbirnyk_2021_14_04.docx.pdf. [in Ukrainian].

2. Ivanenko N. V., Borysenko O. A., Herasymenko Yu. A. Anhliiska mova v Ukraini: vyklyky ta dosiahnennia za danymy English Proficiency Index. Zakarpatski filolohichni studii [nglish in Ukraine: challenges and achievements according to the English Proficiency Index]. Uzhhorod : Vydavnychi dim «Helvetyka». 2023. T. 1. Vyp. 32. S. 81–86. [in Ukrainian].

3. Internatsionalizatsiia ukrainskykh universytetiv u rozrizi anhliiskoi movy [Internationalization of Ukrainian universities in the context of the English language]. URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/2017-10-04_ukraine_-_report_h5_ua_0.pdf. [in Ukrainian].

4. Zakordonets N.I. Robocha prohrama navchalnoi dystsypliny «Inozemna mova (anhliiska)» dlia zdobuvachiv osvity osvitnoi prohramy «Serednia osvita (Khimii, biolohiia ta zdorovia liudyny)» spetsialnosti A 4.06 Serednia osvita (Khimii) haluzi znan A Osvita., [Work program of the academic discipline "Foreign Language (English)" for students of the educational program "Secondary Education (Chemistry, Biology and Human Health)" specialty A 4.06 Secondary Education (Chemistry) field of knowledge A Education] Ternopil, TNPU im. V. Hnatiuka, 2025. [in Ukrainian].

Metodychni rekomendatsii shchodo zabezpechennia yakisnoho vyvchennia, vykladannia ta vykorystannia anhliiskoi movy v zakladakh vyshchoi osvity Ukrainy [Methodological recommendations for ensuring high-quality learning, teaching and use of English in higher education institutions of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0898729-23#Text>. [in Ukrainian].

5. Riven volodinnia anhliiskoiu ta inshymy inozemnymy movamy v Ukraini: rezultaty kilkisnoho sotsiolohichnoho doslidzhennia, provedenoho u hrudni 2022 – sichni 2023 rr. [Level of proficiency in English and other foreign languages in Ukraine: results of a quantitative sociological study conducted in December 2022 - January 2023]. URL: <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1210&page=1>. [in Ukrainian].

6. The worlds largest ranking of countries and regions by English skills. URL: <https://www.ef.com/wwen/epi/>